

Justitsministeriet
Digitaliseringsministeriet
Finansministeriet
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Social- og Boligministeriet
Udlændinge- og Integrationsministeriet

Kommissorium for kriminalitetsforebyggelseskommissionen

1. Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), og Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige indgik den 8. november 2023 Aftale om bandepakke IV – Trygge nabolag i hele Danmark (Bandepakke IV).

Det fremgår af aftalen, at en effektiv kriminalitetsforebyggelse kræver indsatser på tværs af myndigheder, og at der er behov for i højere grad at sammentænke forebyggelsesindsatsen og prioritere de indsatser, der har en effekt. Aftalepartierne finder derfor, at der er behov for at nedsætte en kommission, der dels skal kortlægge eksisterende kriminalitetsforebyggende indsatser og effekten heraf, dels sammentænke disse og komme med forslag til en styrkelse af det kriminalitetsforebyggende arbejde på tværs af myndigheder.

Undersøgelser viser, at der er en øget risiko for at udvikle voldelig adfærd som voksen, hvis man under sin opvækst har været vidne til eller udsat for vold i hjemmet. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at en del af kommissionens arbejde skal være at se på tiltag til at sikre, at der gribes ind over for vold og overgreb i hjemmet, og at der sker anmeldelse til politiet.

Regeringen er optaget af, at straf og kriminalitetsforebyggelse ikke er hinandens modsætninger, og at man i sit fokus på forebyggende indsatser ikke glemmer ofrene for forbrydelser. Derfor vil regeringen gennemføre en strafreform, som skal sikre, at straffen bedre afspejler forbrydelsens grovhed.

2. Kriminalitetsforebyggelse er et fælles ansvar, som alle dele af samfundet skal bidrage til at løfte. Kommissionens arbejde skal derfor generelt danne grundlag for politisk debat samt bygge på åbenhed og dialog, hvor relevante eksperter, praktikere, civilsamfundet samt aktører på kommunalt, regionalt og nationalt niveau kan levere input til kommissionens arbejde.

Der skal i kommissionens arbejde generelt være fokus på forslag og redskaber, der ud fra viden om forebyggelse og erfaringer fra eksisterende tiltag må forventes at have en forebyggende virkning. Det gælder både i forhold til nye forslag samt i forhold til vurderingen af den eksisterende forebyggelsesindsats. Kommissionen skal have fokus på at skabe grundlag for en mere helhedsorienteret kriminalpræventiv indsats, herunder i forhold til indsatsen på social-, rets-, integrations-, bolig-, digitaliserings-, beskæftigelses- og sundhedsområdet.

Kommissionen skal fremsætte implementerbare forslag, der kan styrke den brede og tværgående forebyggende indsats, og som samlet set skal være udgiftsneutrale.

Kommissionen kan i tillæg hertil fremsætte enkelte anbefalinger, der vil medføre merudgifter, idet der skal foretages skøn over økonomiske og administrative konsekvenser af forslagene på kort og lang sigt, herunder mer- og mindreudgifter samt eventuelle lovgivningsmæssige konsekvenser.

Kommissionens arbejde skal fokusere på følgende tre tematiske spor:

- Den tidlige forebyggende indsats: Det er essentielt at gribe børnene inden, de befinder sig på en kriminel løbebane. Kommissionen skal således undersøge muligheden for at styrke den tidlige kriminalitetsforebyggende indsats i forhold til børn og unge i børnehave-, folkeskole- og ungdomsuddannelsesalderen. Da undersøgelser viser, at der er en øget risiko for at udvikle voldelig adfærd som voksen, hvis man er vokset op med vold i hjemmet, skal kommissionen bl.a. pege på tiltag, der kan sikre, at der bliver grebet ind over for vold og overgreb i hjemmet. Derudover skal kommissionen se på, hvordan den forebyggende indsats i forhold til rekruttering af børn og unge til bander kan styrkes. Undersøgelser viser desuden, at særligt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er overrepræsenterede i kriminalitetsstatistikkerne set i forhold til befolkningsgruppens størrelse og alderssammensætning. Kommissionen skal derfor tillige se på, hvordan etniske minoritetsmiljøer påvirker kriminalitetsbilledet i Danmark og følgelig de relevante forebyggende indsatser.
- Digital kriminalitet: Internettet og de sociale medier er blevet en fast del af hverdagen for danskere på tværs af aldersgrupper, og kriminaliteten har de senere år i stigende omfang bevæget sig ind i onlineverdenen. Samtidig oplever mange børn og unge en usikkerhed over grænsen mellem, hvad der er lovligt, og hvad der ikke er, navnlig i relation til digitale krænkelser. Kommissionen skal derfor bl.a. se på, hvordan nye og voksende digitale kriminalitetsformer kan forebygges, og hvordan alle kan få et trygt digitalt liv.
- Resocialisering – et liv efter kriminalitet: Når man ser på kriminalitetsforebyggende indsatser er det centralt også at se på, hvordan man forebygger tilbagefald for borgere, der allerede har begået kriminalitet. Kommissionen skal derfor undersøge, hvilke indsatser der effektivt kan understøtte vejen ud af kriminalitet, herunder hvordan sanktionstyper og -indhold kan indrettes, så resocialisering fremmes. De foreslåede indsatser må ikke trække modsat i forhold til regeringens ambition om, at personfarlig kriminalitet skal straffes hårdere.

3. Kriminalitetsforebyggelseskommissionen skal bestå af en formand, som udpeges af justitsministeren.

Herudover skal kommissionen bestå af følgende 15 medlemmer:

- En kriminolog udpeget af Justitsministeriet
- Et medlem med særlig indsigt i etniske minoritetsmiljøer udpeget af Udlændinge- og Integrationsministeriet
- Et medlem med særlig viden om integration udpeget af Udlændinge- og Integrationsministeriet

- Et medlem udpeget af universiteterne
- Et medlem udpeget af Det Kriminalpræventive Råd
- Et medlem udpeget af SSP-Samrådet
- Et medlem udpeget af Direktoratet for Kriminalforsorgen
- Et medlem udpeget af Rigspolitiet
- Et medlem udpeget af kommunerne
- Et medlem udpeget af Social- og Boligstyrelsen
- Et medlem udpeget af Social- og Boligministeriet
- Et medlem udpeget af Justitsministeriet
- Et medlem udpeget af Finansministeriet
- Et medlem udpeget af Digitaliseringsministeriet
- Et medlem udpeget af Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Kommissionen skal løbende, i forbindelse med arbejdet med de tre tematiske spor, inddrage yderligere medlemmer med relevant viden på ad hoc-basis. Der etableres desuden en følgegruppe med centrale aktører i relation til de tre tematiske spor, som bl.a. skal mødes periodisk med kommissionen. Kommissionen sekretariatsbetjenes af Justitsministeriet.

Kriminalitetsforebyggelseskommisionen skal færdiggøre sit arbejde primo 2027. Kommissionen skal aflevere en delafrapportering primo 2026 og en endelig afrapportering primo 2027.